

Savina zingt, zoemt en grauwt er op los

De Griekse Savina Yannatou neemt haar publiek mee op een zwerftocht langs de Middellandse Zee. Ze is een fenomeen, wars van hypes.

Savina Yannatou

Savina Yannatou & Primavera en Salonico. Gezien: vrij 3/2 in het Tropentheater in Amsterdam. Zondag in Vrije Geluiden op Nederland 1.
Cd: Songs of Another (ECM Records).

Ook al gaat het Griekenland economisch niet voor de wind, zangeres Savina Yannatou (Athene, 1959) zet haar land met muzikale rijkdom weer positief op de kaart. Met een stem van glasvezel en een repertoire dat zich vertakt over de hele Middellandse Zee, draagt ze een zeldzame grenzeloosheid uit.

Pure traditie verzoent ze met vrijgevochten moderniteit in liedjes die scheren langs folk, religieus repertoire uit de renaissance en hedendaagse geïmproviseerde muziek.

In het Tropentheater nam ze haar publiek mee op een zwerftocht over de Middellandse Zee, hoppend van Spanje naar Libanon, van de Provence via Corsica naar de Balkan. Daarbij putte ze uit songs van Arabische, christelijke of Joodse oorsprong.

De vrijheid waarmee Yannatou zich die liederen toe-eigent ontleende ze mede aan de Amerikaanse-Griekse stemkunstenares Diamanda Galas: 'Zij was mijn grote voorbeeld', zo vertelt ze na het concert. "Sinds mijn samenwerking in 1995 met het Primavera en Salonico kwam ik ook in aanraking met de Sefardisch-joodse traditie die eeuwenlang in Thessaloniki bloeide". Naast Grieks, Frans en Italiaans zingt Yannatou ook in het Ladino, een mix van Hebreeuws en archaisch Spaans "De taal van Sefardische Joden die na 1492 verdreven werden uit Spanje. In diaspora verspreid over de Middellandse Zee vestigden zij zich in Zuid-Frankrijk, Oost-Europa, Noord-Afrika en smeltkroes Thessaloniki".

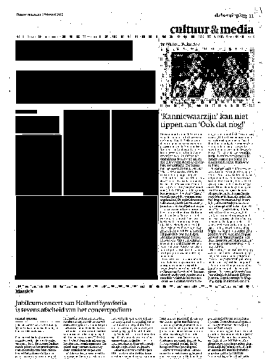
Nog steeds staat ensemble Primavera en Salonico haar terzijde. Op accordeon, viool, kanun, percussie, ney en ud beheersen ze alle stijlen en stemmingen van het Mediterrane repertoire. Met tussentijdse explosies braken ze uit de voorgeschreven traditie en improviseerden er wild op los. Opeens begon Savina's stem te

grauwen en zoemen, dan weer hoorde je vervreemdende keelklanken die samenvloeiden met het sonore gefluit van de ney en a-tonale geluiden van de accordeon. "We hoeven elkaar maar aan te kijken en het gebeurt vanzelf", zo liet ze weten.

Savina Yannatou is een fenomeen dat haaks staat op alle hedendaagse hypes.

Gelaagd en briljant zet ze haar punt: "Ik speel zonder elektronica". Bovendien is ze politiek zonder het te bedoelen, authentiek zonder zich er op voor te staan. Spontaan applaus steeg telkens op voor de subliem solerende musici, haarzelf was divagedrag volledig vreemd. Helaas miste ze - te introvert geconcentreerd - de gave om soepel contact met haar publiek te maken, maar zelfs dat vergaf je deze sirene uit Athene.

Stan Rijnen

Savina Yannatou zet de muzikale rijkdom van Griekenland weer positief op de kaart.

FOTO JOHANNE DIEHL